

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การจัดสวัสดิการสังคมเป็นระบบการจัดบริการทางสังคมเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมเพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ การจัดสวัสดิการสังคมเป็นการจัดบริการทางสังคมที่ครอบคลุมหลายด้าน ทั้งด้าน การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ และกระบวนการยุติธรรม (พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546)

การจัดสวัสดิการสังคมในประเทศไทยในอดีตจะดำเนินการโดยภาครัฐเป็นหลัก โดยดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย และเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะเรื่องที่กำหนดแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมเป็นเรื่อยๆ ต่อมา มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและวางระบบการจัดสวัสดิการสังคมในประเทศไทย มุ่งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ผลักดันให้องค์กรสวัสดิการสังคม นักสังคมสงเคราะห์และอาสาสมัครปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดสวัสดิการสังคมในประเทศไทย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 มีแนวคิดในการจัดบริการทางสังคมในมิติต่างๆ 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม (มาตรา 3) อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาชนในรูปแบบต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นภาคีในการจัดสวัสดิการสังคม

กฎหมายดังกล่าวได้วางระบบการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน กล่าวคือ มีการกำหนดกลไกที่รับผิดชอบหลัก ดังนี้

การจัดสวัสดิการสังคมโดยภาครัฐ ภาครัฐรับผิดชอบในการวางนโยบายและบริหารนโยบายด้านสวัสดิการสังคมทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด กลไกการจัดสวัสดิการสังคมภาครัฐ มี 3 ลักษณะ ได้แก่

- 1) กลไกในรูปคณะกรรมการ ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร

2) กลไกในรูปกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งทุนสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมของการสวัสดิการสังคมของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน

3) กลไกที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายถึงกระทรวง กรม กอง ส่วนราชการทั้งในราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ

ส่วนการจัดสวัสดิการสังคมโดยภาคเอกชนและภาคประชาชน มีกลไกตามกฎหมายดังกล่าว 2 ประเภท มีชื่อเรียกและลักษณะ ดังนี้

1) *องค์กรสาธารณประโยชน์* หมายถึง องค์กรภาคเอกชนที่ก่อตั้งในรูปแบบมูลนิธิ หรือสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคม หรือองค์กรภาคเอกชนที่มีผลงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมตามมาตรฐานที่กำหนด อาทิ โดยหากองค์กรภาคเอกชนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดก็มีสิทธิยื่นขอให้มีการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามกฎหมายฉบับนี้ได้

2) *องค์กรสวัสดิการชุมชน* หมายถึง องค์กรภาคประชาชนที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชนที่ได้รวมตัวเป็นเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชนตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเมื่อมีการก่อตั้งและดำเนินงานไประยะหนึ่งแล้วมีสิทธิที่จะยื่นขอให้จัดแจ้งรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนในทะเบียนองค์กรสวัสดิการชุมชนได้ เพื่อให้ได้รับสิทธิพิเศษในการได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากภาครัฐ

อนึ่ง ทั้งองค์กรสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรสวัสดิการชุมชน ที่ได้จัดแจ้งรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรสวัสดิการชุมชนในทะเบียนองค์กรองค์กรสาธารณประโยชน์ หรือสวัสดิการชุมชนแล้ว มีสิทธิที่จะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ (มาตรา 35-36) ใน 2 ลักษณะได้แก่

- 1) เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
- 2) การช่วยเหลือด้านวิชาการและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรสวัสดิการชุมชน

ปัจจุบัน ในแต่ละจังหวัด มีองค์กรภาคเอกชนที่ก่อตั้งเป็นมูลนิธิหรือสมาคมจำนวนไม่น้อยที่ไปยื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และมีองค์กรภาคประชาชนที่รวมตัวในรูปแบบต่างๆ อาทิ ชมรม กองทุน หรือกลุ่มต่างๆ ได้ไปยื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน โดยการยื่นต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดต่างๆ ทั้งนี้ หากองค์กรที่ยื่นเหล่านั้นผ่านการรับรอง ก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 เป็นกฎหมายที่มุ่งให้หน่วยงานภาคเอกชน และภาคประชาชนมาร่วมจัดสวัสดิการสังคมหรือให้บริการสังคมในระดับชุมชนด้านต่างๆอย่างได้มาตรฐาน

ซึ่งในทางปฏิบัติจะต้องมีการพัฒนาการทำงานขององค์กรต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองแล้วให้มีการทำงานอย่างได้มาตรฐาน รวมถึงควรจะต้องมีการติดตามประเมินผลการให้บริการขององค์กรดังกล่าวที่ผ่านการรับรองจะต้องยื่นแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินของโครงการต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดก็มีหน้าที่ต้องให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการด้วย (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติและกองบริหารกองทุน สำนักงานปลัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2552:18-38)

ในทางปฏิบัติ ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนให้มาร่วมจัดสวัสดิการสังคมบางประการ กล่าวคือ จากการศึกษาติดตามการปฏิบัติงานเพื่อการคุ้มครองและพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามกฎหมายในภารกิจกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์โดย ระเบียบพรณ คำหอม (2553:15) พบว่า ปัญหาและข้อจำกัดของการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2550 ประการหนึ่งคือ องค์กรสวัสดิการชุมชนที่เข้มแข็งไม่เห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามกฎหมายฉบับนี้ ประกอบกับการเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนยังไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนองค์กรที่ได้รับการรับรองแล้วก็ขาดการกำกับ ติดตาม และขาดพี่เลี้ยงที่ช่วยสนับสนุนในระดับจังหวัด และบางครั้งมีการแสวงหาประโยชน์โดยใช้ช่องทางการขอรับทุนสนับสนุนโครงการ

จังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีองค์กรภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายด้านสวัสดิการสังคมจำนวนมาก ซึ่งมีการก่อตั้งในรูปของ สโมสร มูลนิธิ สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ด้านสาธารณประโยชน์ โดยในปี 2554 พบว่ามีมูลนิธิจำนวน 369 แห่ง และมีสมาคมประมาณ 400 แห่ง และยังมีศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนจำนวน 55 แห่ง และองค์กรภาคประชาชนที่มีการรวมกันเป็นกลุ่มต่างๆ อีกมากมาย ซึ่งองค์กรเหล่านี้ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านต่างๆในจังหวัดนนทบุรี (คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดนนทบุรี 2555: 30-51)

องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่เป็นเครือข่ายด้านสวัสดิการสังคมในจังหวัดนนทบุรีจำนวนหนึ่งได้ให้ความสนใจและทยอยมายื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรสวัสดิการชุมชน โดยในปี 2557-2558 จังหวัดนนทบุรีมีองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ได้รับการรับรองจำนวน 77 แห่ง และองค์กรสวัสดิการชุมชนที่ได้รับการรับรอง จำนวน 47 แห่ง รวมองค์กรทั้งสองประเภท 124 แห่ง (เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการรับรองมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคเอกชนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์และรับรององค์กรภาคประชาชนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนในเขตจังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2/2558 วันที่ 28 ธันวาคม 2558 ณ ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี) และคาดการณ์

ว่าจะมีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรีมายื่นคำขอรับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรสวัสดิการชุมชนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง

กล่าวได้ว่า ในสถานการณ์ปัจจุบัน ภาครัฐมีนโยบายชัดเจนในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนมาเป็นภาคีร่วมจัดสวัสดิการสังคมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมและร่วมกันส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนกลุ่มต่างๆ ดังจะเห็นได้จากการบัญญัติไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 โดยสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านบริการสังคมอยู่ก่อนแล้วมายื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนมายื่นคำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน หากแต่ภาครัฐยังขาดกลไกการพัฒนาศักยภาพและการสร้างความเข้าใจที่จำเป็นสำหรับการยื่นคำขอรับรองฯและแนวทางดำเนินงาน โดยเฉพาะการขาดเอกสารคู่มือที่ให้ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการจัดสวัสดิการขององค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุดฝึกอบรมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นคู่มือสำหรับองค์กรดังกล่าวที่จะสามารถทำหน้าที่จัดสวัสดิการสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมครั้งนี้มุ่งใช้ประกอบการฝึกอบรมกับประชากร 2 กลุ่ม คือ 1) องค์กรภาคเอกชนในจังหวัดนนทบุรีที่ได้รับคำขอรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และ 2) องค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรีที่ได้รับคำขอรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน สาเหตุที่เลือกเฉพาะองค์กรที่ได้รับการรับรองดังกล่าว เนื่องจากการดำเนินงานขององค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรสวัสดิการชุมชนในจังหวัดนนทบุรีจะเป็นกลไกที่รัฐจะให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ ซึ่งจะเป็นกลไกที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมคู่ขนานกับภาครัฐ ซึ่งในทางปฏิบัติกลไกดังกล่าวยังขาดการฝึกอบรม ขาดข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดสวัสดิการสังคมหรือการให้บริการสังคมที่ได้มาตรฐาน อีกทั้งแต่ละองค์กรยังมีความพร้อมที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของฐานะทางการเงิน การมีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงคุณภาพของบุคลากร ดังจะพบว่า บางแห่งมีผลการดำเนินงานต่อเนื่องชัดเจน บางแห่งมีผลการดำเนินงานไม่มากและไม่ต่อเนื่องนัก บางแห่งมีงบประมาณดำเนินการมากและเพียงพอ บางแห่งมีไม่เพียงพอ เป็นต้น (เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการรับรองมูลนิธิสมาคม หรือองค์กรภาคเอกชนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์และรับรององค์กรภาคประชาชนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนในเขตจังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2/2558 วันที่ 28 ธันวาคม 2558 ณ ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี)

ปัจจุบัน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาคที่ทำหน้าที่ดูแลติดตามการดำเนินงานด้านนี้ ยังไม่มีนโยบายหรือแนวทางที่จะพัฒนาศักยภาพ กำกับ ติดตามการทำงานขององค์กร

ภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรภาคประชาชนที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนให้มีความทำงานที่ได้มาตรฐาน รวมถึงยังไม่มีมีการวางระบบติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรดังกล่าวแต่อย่างใด

ดังนั้น โครงการนี้จึงได้มุ่งให้เกิดการพัฒนาฝีมือการฝึกอบรม โดยนำผลจากการศึกษาให้ทราบสภาพการจัดสวัสดิการสังคมของและหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและยกระดับการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรสวัสดิการชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับบริการจากองค์กรเหล่านั้น คือประชาชนกลุ่มต่างๆได้รับประโยชน์สูงสุดสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐในการจัดสวัสดิการสังคม

ผลการดำเนินโครงการในครั้งนี้จะช่วยให้ทราบสภาพการให้บริการสังคมขององค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรภาคประชาชนที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน ในจังหวัดนนทบุรี ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการให้บริการ และแนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรดังกล่าว และได้พัฒนาชุดฝึกอบรมอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อองค์กรทั้ง 2 ประเภท และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการนำไปกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาองค์กรลักษณะดังกล่าวในจังหวัดนนทบุรีและจังหวัดอื่นๆต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการจัดสวัสดิการสังคม และเนื้อหาที่ต้องการในชุดฝึกอบรมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับองค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรี เพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการสังคม
3. เพื่อประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมและความพึงพอใจในการจัดฝึกอบรม

3. นิยามศัพท์เฉพาะ/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การดำเนินการให้มีระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไข การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ โดยเฉพาะการจัดสวัสดิการขององค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน รวมถึง

ปัญหา อุปสรรคในการจัดสวัสดิการสังคม ความต้องการพัฒนาศักยภาพขององค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน นโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับการบริการสังคม รัฐกับสวัสดิการสังคม จิตอาสาและเครือข่ายทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับทิศทางการจัดสวัสดิการสังคม

องค์กรภาคเอกชน หมายถึง องค์กรสาธารณประโยชน์ในรูปของมูลนิธิ หรือสมาคมในจังหวัดนนทบุรีที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคม หรือองค์กรภาคเอกชนที่มีผลงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมตามมาตรฐานที่กำหนด มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2550

องค์กรภาคประชาชน หมายถึง องค์กรสวัสดิการชุมชนที่เป็นองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรีที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชนที่ได้รวมตัวเป็นเครือข่ายเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามมาตรฐานที่กำหนด และได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2550

ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง การมีขีดจำกัดในการจัดสวัสดิการสังคม การจัดบริการสังคมตามภารกิจของขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรี

ชุดฝึกอบรม หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับให้องค์ความรู้ ข้อมูล ที่ครอบคลุมประเด็นนโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับการบริการสังคม รัฐกับสวัสดิการสังคม จิตอาสาและเครือข่ายทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับทิศทางการจัดสวัสดิการสังคม ที่ช่วยเพิ่มความรู้อ สร้างความเข้าใจ ความสามารถ ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมในจังหวัดนนทบุรี

การพัฒนาชุดฝึกอบรม หมายถึง การผลิตเอกสารชุดฝึกอบรมที่มีกระบวนการจัดทำที่ได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมปัญหา อุปสรรคในการจัดสวัสดิการสังคม ความต้องการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาของชุดฝึกอบรม

ผลการใช้ชุดฝึกอบรม หมายถึง โอกาสการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้แก้ปัญหาอุปสรรค การพัฒนาศักยภาพในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กร 2 ประเภทได้แก่ 1) องค์กรภาคเอกชน ที่ได้รับการรับรองเป็น ‘องค์กรสาธารณประโยชน์’ และ 2) องค์กรภาคประชาชน ที่ได้รับการรับรองเป็น ‘องค์กรสวัสดิการชุมชน’

4. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาและพัฒนาชุดฝึกอบรมที่ครอบคลุมประเด็น

- ศึกษาปัญหา ข้อจำกัดในการจัดสวัสดิการสังคม การบริการสังคม ความคิดเห็น ความต้องการได้รับการฝึกอบรม ให้กับกลุ่มเป้าหมายขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมในจังหวัดนนทบุรี
- ชุดฝึกอบรมที่มีเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา การพัฒนาศักยภาพในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมในจังหวัดนนทบุรี
- การประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรม และความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมและการจัดฝึกอบรมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรม

ขอบเขตด้านประชากร รวมจำนวน 167 คน แบ่งเป็น

- 1) ตัวแทนองค์กรภาคเอกชนในจังหวัดนนทบุรีที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ (จำนวน 77 คน)
- 2) ตัวแทนขององค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรีที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน (จำนวน 47 คน)
- 3) คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับการจัดสวัสดิการสังคมในจังหวัดนนทบุรี รวมจำนวน 43 คน

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ผลการวิจัยในส่วนของปัญหา อุปสรรคของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการ เป็นข้อมูลที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดนนทบุรีสามารถนำไปใช้ทบทวน ปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรี

5.2 ชุดฝึกอบรมฯเป็นเอกสาร ข้อมูลทางวิชาการที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดนนทบุรี และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดนนทบุรีสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนในจังหวัดนนทบุรี โดยอาจนำไปประยุกต์และผลิตเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.3 องค์การสาธารณประโยชน์และองค์กรสวัสดิการชุมชนในจังหวัดนนทบุรีสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม และเนื้อหาในชุดฝึกอบรมฯไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาการจัดสวัสดิการสังคม

